

REGERINGSKANSLIET

Tukholma

5.6.2013

Ju2013/4199/EMA

Oikeusministeriö

Migraatioministeri

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Ved Stranden 18

DK-1061 Kööpenhamina

Tanska

**Vastaus kirjalliseen kysymykseen maahanmuutosta ja
ilmastopakolaisten virroista**

Jan Lindholm on esittänyt 11. huhtikuuta 2013 seuraavan kysymyksen Pohjoismaiden hallituksille (E 35/2013):

Ilmastopakolaisten virrat kasvavat. Ruoan tuotantoon aiemmin soveltuneet alueet suolaantuvat, kuivuvat tai huuhtoutuvat mereen. Juomavesi on kasvava ongelma. Pohjoismaiden neuvosto päätti suositella Pohjoismaiden hallituksille vuoden 2007 istunnossa, että ne toimisivat yhdessä EU:ssa ja YK:ssa tavoitteena saada aikaan täydennyksiä voimassa oleviin kansainvälisiin sääntöihin, kuten Geneven sopimukseen, tarkoituksena ehkäistä kasvavan globaalin maahanmuuton seurauksena väistämättä syntyviä ristiriitoja. Keskustelevatko Pohjoismaiden hallitukset tästä suosituksesta?

Ruotsi on ollut yhteydessä asianomaisiin hallituksiin ja koonnut hallitusten kommentit seuraavasti.

Tällä hetkellä Pohjoismaat eivät käy keskustelua yhteisistä toimista EU:ssa ja YK:ssa tavoitteena saada aikaan täydennyksiä voimassa oleviin kansainvälisiin sääntöihin kuten esimerkiksi YK:n pakolaisten asemaa koskevaan sopimukseen (Geneven sopimus) vuodelta 1951.

Ilmastomuutos on yksi aikamme suurimpia haasteita. Ilmastomuutoksen ja muuttoliikkeiden yhteys on erittäin monimutkainen kysymys, kuten ilmastomuutos jo sinänsä. Ilmastomuutoksen aiheuttama muuttoliike voi olla luonteeltaan hyvin monenlaista ja sisältää sekä ympäristökatastrofin aiheuttaman välittömän muuttotarpeen että hitaasti kypsyvät muuttopäätökset elinolosuhteiden huononemisen seurauksena esimerkiksi kuivuuden vuoksi.

Ilmastomuutos on useimmissa tapauksessa yksi muuton useista syistä.

Postiosoite
SE-103 33 Stockholm

Puhelinvaihe
+46 8 405 1000

Sähköposti: ju.registrator@regeringskansliet.se

Käyntiosoite
Malmtorgsgatan 3

Faksi
+46 8 20 27 34

Teleksi
178 20 PREMIER S

Ilmastonmuutoksen vaikutusta maailman muuttoliikkeisiin tulee selvittää ja analysoida paremmin. Norja on yhdessä Sveitsin kanssa käynnistänyt niin sanotun Nansen-aloitteen (*Towards a Protection Agenda for Disaster-Included Cross-Border Displacement*) tavoitteena päästä yksimielisyyteen periaatteista ja perusteista niiden henkilöiden suojelemiseksi, jotka joutuvat muuttamaan maasta toiseen luonnonkatastrofien vuoksi. Nansen-aloitteen ohjausryhmään kuuluvat Norjan ja Sveitsin lisäksi myös Australia, Bangladesh, Costa Rica, Filippiinit, Kenia, Meksiko ja Saksa sekä UNHCR ja IOM. Euroopan komissio on myös hiljattain laatinut asiakirjan *Climate change, environmental degradation and migration* ilmastonmuutokseen liittyvien muuttoliikkeiden ongelmista.

Ilmastonmuutoksesta johtuvista muuttoliikkeistä käytävässä keskustelussa yhtenä tärkeänä näkökulmana on tarve sopeutua nykyisiin ja tuleviin muutoksiin. Muun muassa YK:n kansainvälisissä ilmastopöytäsoitteluissa tehdystä (UNFCCC) Cancúnin päätöksessä (CP/2010/7/add.1 para 14.f) viitataan toimien tarpeeseen kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla tavoitteena parantaa ymmärrystä, koordinoitua ja yhteistyötä koskien ilmastonmuutoksesta johtuvia muuttoliikkeitä sekä suunniteltuja muuttoa. Yhteiskunnan vahvistamisessa uhkia vastaan ehkäisytyön ja -toimien tarve on suurta etenkin vähiten kehittyneiden maiden ja kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien väestöryhmien osalta. Ilmastonmuutoksen vaikutuksia maailman pakolaisvirtoihin voidaan toivottavasti lieventää kansallisilla, alueellisilla ja kansainvälisillä toimilla – mukaan lukien kehitysyhteistyö –, jotka yhdistävät köyhyyden torjuntatyön kestäväan kasvuun, ilmastovaikutusten vähentämiseen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Pohjoismaiden hallitusten puolesta

Tobias Billström
Ruotsin migraatioministeri